

PF 2006

Vedení obce děkuje všem zastupitelům, členům komisí Rady a výborů Zastupitelstva, zaměstnancům Obecního úřadu, pracovní skupině při Obecním úřadu, spolupracovníkům z řad spoluobčanů, podnikatelům, školám, zájmovým a sportovním organizacím, Zemědělskému podniku a.s a všem nejmenovaným, kteří jakkoli pomáhali při zlepšování životního prostředí v Šumvaldě a Břevenci v roce 2005.

Do nového roku 2006 přejeme všem spoluobčanům dobré zdraví, spokojenost a mnoho úspěchů v osobním životě.

Z činnosti Rady obce v jejím 27. zasedání 15. 12. 2005

- Ø RO schválila dodatek č. 1 k obecně závazné vyhlášce č. 05/2003 o místních poplatcích za provoz systému shromažďování komunálních odpadů. Poplatek 300,-Kč za osobu, stavbu sloužící k individuální rekreaci a kalendářní rok byl uveden již v minulém čísle ŠN.
- Ø Složení Školské rady při ZŠ Šumvald schválila RO takto:
 - Ing. Petr Axmann PhDr. - jmenován zřizovatelem Obcí Šumvald
 - František Hönigschmied - jmenován zřizovatelem Obcí Šumvald
 - Mgr. Radomil Kryl - zvolen z řad pedagog. pracovníků školy
 - Mgr. Šárka Kallerová - zvolena z řad pedagog. pracovníků školy
 - Andrea Kantorová - zvolena z řad zákonných zástupců žáků
 - Iveta Kokošková - zvolena z řad zákonných zástupců žáků
 Na ustavujícím zasedání Školské rady dne 21. 11. 2005 byl zvolen jejím předsedou Mgr. Radomil Kryl. RO schválila také Jednací řád Školské rady.
- Ø Obecní rada souhlasila se zvýšením rozpočtu na platy určené zejména na odměny ředitelů podle - Inform.č.j.KUOK/34849/05/OŠMT/840 ze dne 23. 11. 2005.

Z 18. zasedání Zastupitelstva obce Šumvald, konaného 15. 12. 2005

- ZO schválilo činnost obecní rady v jejím 27. zasedání
- Dále schválilo zřízení sociálního fondu na OÚ v Šumvaldě za účelem možnosti vyplácení podpůrných finančních dávek na stravování pro zaměstnance OÚ, starostu, místostarostu obce a pracovníky veřejně prospěšných prací.
- Vzalo na vědomí Radou obce schválené rozpočtové opatření č. 6/05- poskytnutí finanční dotace ve výši 169.122,-Kč od Státního zemědělského intervenčního fondu na podporu zalesnění zemědělské půdy - č.j. 62/2005/07652.
- Pověřilo starostu obce pana Františka Hönigschmieda účastí při ustavení Místní akční skupiny (MAS) a přihlášení obce Šumvald do tohoto programu.

INFORMUJEME

- Ø K otevřenému plaveckému bazénu v Uničově sděluje pan Valenta z Technických služeb, že pravidelná otevírací doba bude známa až po Novém roce.
- Ø CONNEX Morava oznamuje zájemcům, že od 17. prosince 2005 do 26. března 2006 bude provozovat zvláštní autobusovou linku pro lyžaře- SKIBUS. Spoj **Olomouc – Rýmařov - Malá Morávka – Karlov - Ovčárna** jezdí v sobotu, neděli a státem uznávané svátky. Přes horní křižovatku v Dlouhé Loučce na Jeseníky v 7,48 hodin (z Olomouce aut. nádraží odjíždí v 7,05 hodin). Vrací se přes Dlouhou Loučku v 17,00 hodin (z Ovčárny odjíždí v 15,30 hodin).
- Ø V prosincovém čísle došlo k chybě v datu prvního dne zvýšení poplatku za odstraňování komunálního odpadu, ne od 1. listopadu 2006, ale od **1. ledna 2006** – redakční rada se omlouvá za toto nedopatření.

V lednu oslaví významné životní jubileum tito spoluobčané

Šumvald

Sýkorová Ludmila, č. 25	5. 1.	96 roků	Smékal Milan, č. 351	25. 1.	64 roky
Blažková Marie, č. 25	20. 1.	84 roky	Heřmanovský František, č. 274	21. 1.	63 roky
Špička Vlastislav, č. 209	30. 1.	80 roků	Dubová Božena, č. 342	14. 1.	60 roků
Chlebníčková Arna, č. 308	6. 1.	78 roků	Pospíšil František, č. 76	26. 1.	60 roků
Šenková Anežka, č. 74	24. 1.	78 roků	Zatloukal Ladislav, č. 359	1. 1.	57 roků
Brachtl Josef, č. 59	26. 1.	73 roky	Kouřilová Dana, č. 366	1. 1.	55 roků
Kobylková Jarmila, č. 119	15. 1.	73 roky	Kyselý Jiří, č. 64	29. 1.	53 roky
Housírek Radomil, č. 66	5. 1.	72 roky	Bartoňková Jiřina, č. 228	14. 1.	52 roky
Smrček Josef, č. 91	5. 1.	70 roků	Smrčková Ivana, č. 225	20. 1.	52 roky
Šenková Věra, č. 346	14. 1.	70 roků	Holeček Zdeněk, č. 395	27. 1.	50 roků
Kyselá Marie, č. 246	22. 1.	66 roků	Krestýnová Jiřina, č. 281	17. 1.	50 roků

Břevenc

Köhler Jan, č. 1	6. 1.	70 roků	Pavelka Jiří, č. 93	30. 1.	61 rok
Říhová Marie, č. 69	8. 1.	65 roků	Křístková Marie, č. 51	2. 1.	59 roků
Solařová Ludmila, č. 99	24. 1.	62 roky	Axmanová Alena, č. 86	1. 1.	55 roků
			Habrmannová Dana, č. 6	6. 1.	53 roky

Přejeme všem do dalších let pevné zdraví a životní pohodu.

Rodina po zesnulé paní Balcárkové B. děkuje všem zúčastněným spoluobčanům za projevy soustrastí, květinové dary a za účast na posledním rozloučení.

ZÁPORY:

Krádeže - Vedení obce opět vyzývá občany, aby nepouštěli do domů osoby, které se vydávají za obchodníky, opraváře nebo zaměstnance různých společností. Scénáře těchto podvodníků bývají podobné. Při prodeji kontaktují občana tak, že při předvádění zboží pozorují, kde má oslovený zákazník uložené peníze. Toto místo se jim obvykle podaří zjistit. Často totiž chtějí rozměnit větší bankovky a sledují, kam je jde majitel bytu měnit. Pak se ho snaží zabavit např. žádostí o sklenici vody, o trochu jídla, nebo chtějí vidět, kde je toaleta. Když se občan jednomu z nich věnuje, podvodníkům partner začne krást. Ukradené celoživotní úspory zjištěné po jejich odchodu jsou velmi tvrdým poučením.

Zanesené komíny - Zatímco dříve obcházel komíníci a požární hlídky obydlí automaticky, od roku 1994 už si lidé jejich služby podle nového zákona zajišťují sami. U rodinných domků si je dnes objedná jen půl procenta majitelů. Před špatným stavem komínových těles varují zejména hasiči. Celistvost a neprodyšnost komínů je nutné pravidelně kontrolovat a čistit. Nánosy sazí jsou časovanou bombou, která dříve nebo později vybuchne. Množství požárů v topné sezóně jsou toho důkazem. Hořící saze způsobují žár až 120°C. V poslední době přecházejí občané na levnější topení pevnými palivy. Pozor na komíny, ve kterých se dlouho netopilo!

KLADY:

Vedení obce spolu se čtenáři Šumvaldských novin obdivují redakční radu, že udržuje úroveň této tiskoviny dlouhodobě na vysoké úrovni. V tomto roce má ztíženou úlohu i v tom, že paní Blanka Heřmanovská nastoupila po mateřské dovolené do zaměstnání. Na konečnou grafickou úpravu a výrobu novin tak prakticky zůstávají jen paní Jana Blumtrittová a Irena Číková. Stane-li se, že jedna z nich onemocní, pak se redakční práce stává těžko zvládnutelným úkolem. Nedivme se, že proto občas objvíme v měsíčníku překlepy. Tyto maličkosti rádi omluvíme, vždyť v krajských i ústředních novinách nalézáme často chyby mnohem zásadnějšího významu. Dobrým řešením této situace by bylo doplnění redakční rady. Přihlaste se na obci nebo přímo u jmenovaných, máte-li zájem a chuť pomoci. Současně radě Šumvaldských novin moc děkujeme a přejeme výdrž!

Vedení obce

Tříkrálová sbírka 2006

Již po šesté proběhne celostátní Tříkrálová sbírka na pomoc lidem v nouzi, kterou pořádá Česká katolická charita. Do ulic vyrazí skupinky koledníků v kostýmech Kašpara, Melichara a Baltazara v doprovodu dospělého vedoucího, který se prokáže průkazkou charity. Dary bude možno odevzdávat do zapečetěné pokladničky. V Šumvaldě se uskuteční Tříkrálová sbírka **v sobotu 7. ledna 2006 v dopoledních hodinách**. Otevřete koledníkům nejen dveře, ale také svá srdce. Existují lidé, jejichž jediným proviněním je, že zestárlí. Jsou matky, které nemohou dát svým dětem, co je zapotřebí. Jsou těžce nemocní, kteří nemají na účinnou pomoc. Buďte milosrdní a přispějte!

Pozvánka

Sportovní klub Šumvald zve všechny občany na **SPOLEČENSKÝ PLES SPORTOVců**
v pátek 24. února 2006 v Kulturní domě ZP Šumvald, hraje: ASTEOR

Srdečně zvou pořadatelé

Svatební noc se sekrou

Během života zažije člověk mnoho trapasů, na které vzpomíná většinou nerad. Já jsem zažil jeden ve velmi významném dni své existence a to v prvních hodinách manželství. Dodnes nevím, mám-li na něj vzpomínat s trpkostí nebo s úsměvem.

Bydlel jsem tehdy v malé vesnici, v osamocené budově hned na jejím okraji. Byt se mi podařilo zařídit již před svatbou a protože jsem v domě bydlel sám, pečlivě jsem před odjezdem pozamykal všechny dveře. Klíče jsem podle svého nejlepšího uvážení uložil tak, abych je nemusel dlouho hledat, až přivezu v noci novomanželku ze svatby. Všechno probíhalo bez problémů, auto nás dovezlo v hluboké noci před vchod, řidič nám s úsměvem popřál dlouhou dobrou noc a vrátil se s vozem ke zbývajícím svatebčanům.

Před vchodovými dveřmi rostla velká třešeň ptačka a její plody začaly právě opadávat. Navíc začalo pršet a tak jsem chtěl zabránit tomu, aby si moje vyvolená ušpinila svatební šaty a boty. Vzal jsem ji galantně do náruče a stoupal důstojně do schodů našeho nového domova. Teprve u domovních dveří jsem ztuhl a zůstal němý stát, poněvadž jsem si uvědomil, že nemám klíče a nemohu si vzpomenout kam jsem je uschoval. Hlavou se mi nehonilo nic, měl jsem úplně vymetenou. Nevím, zda tento výpadek paměti způsobila únava z náročného dne nebo rozrušení nad nadcházející svatební nocí, nebo obojí dohromady. Krve by se ve mně nedořezal a začal jsem horečně přemýšlet, jak tuto překerní situaci vyřešit. Jednu chvíli mne napadlo zajít požádat o pomoc souseda. Tento nápad jsem však rychle zavrhl, když jsem pomyslel na pravděpodobné následky. Těžko bych další dny vysvětloval zvěsti kolující po vesnici, že jsem si na svatební noc musel pozvat pomocníky.

Jediným řešením se tehdy pro mne stala sekra - pantok, kterou jsem měl uloženou v dřevníku. Obešel jsem budovu, vzal svého spasitele do rukou a vracel se nazpět. Jen jsem doufal, že se nikdo nedívá, jak se tmou plížím se sekrou k manželce, která se začala chvět (doufám, že jen nočním chladem) u dveří. Nikdy jsem nic podobného nedělal, ale zjistil jsem, že otevřít dveře sekrou není tak těžké. Vylomil jsem zámek i s kusem dveří jako zkušený zloděj a přitom jsem se modlil, abych nevzbudil sousedy. Jejich psi již začali hezky hlasitě štěkat. Naštěstí jsem se brzy dostal do předsíně. Druhé dveře z předsíně do chodby šly „otevřít“ mnohem lépe, začínal jsem mít praxi. Při páčení třetích dveří z chodby do bytu, jsem si náhle vzpomněl, kam jsem klíče schoval. Visely na hřebíku v kůlně, necelý metr od sekery, kterou jsem právě držel v ruce.

Tehdy jsem poprvé ocenil manželčin smysl pro humor, její trpělivost a vůbec přístup k nečekaným životním situacím. Dokonce i její poznámky o tom, že netušila, jak dychtím po svatební noci a jiné průpovědky ohledně mé zručnosti říkala takovým způsobem, že to nemělo žádný negativní vliv na další průběh událostí. Jen jsem se trochu zarazil nad jejím dotazem, zda si tu sekru budu brát i do postele. Je pochopitelné, že jsem se dlouho nikomu nepochlubil, že jsem již v první den manželství fušoval tesařům a zámečnickům do femesla. Akorát obyvatelům vesnice bylo na druhý den divné, že tak zjevně vloupání do domu rozbitými dveřmi nevyšetřuje řádný policejní orgán. A pro mne zase zneklidňující, že skleróza se mě zmocňuje nějak brzy.

Kamarádův příběh zapsal František Bartoněk starší

Šumvaldští hasiči bilancovali

V neděli 11. prosince 2005 proběhla v Kulturním domě v Šumvaldě výroční schůze místního hasičského sboru a to za mimořádné účasti dospělých i mládeže. Po obvyklém programu se v diskusi přihlásili s připomínkami zástupci místních neziskových organizací. Početné zastoupení měly i sousední hasičské sbory z Břevence, Plinkouta, Dlouhé Loučky a Troubelic. Spolupráci s obecním úřadem a pomoc hasičů při veřejně prospěšných pracích v obci ocenil ve svém příspěvku starosta obce pan František Hönigschmied.

Největším úkolem šumvaldských hasičů v roce 2006 budou oslavy jejich 125. výročí založení. Toto téma také rozvedl přítomný velitel okresního sdružení hasičů z Olomouce pan L. Sýkora. Zdůraznil, že bude nutná důsledná a svědomitá příprava a práce funkcionářů, členů sboru i místních občanů. Bude také záležet na osvědčené spolupráci s místním obecním úřadem a šumvaldským oddílem kopané, na jehož hřišti se hlavní část oslav uskuteční.

Pro nezasvěcené uvádíme složení nově zvoleného výboru:

starosta- Bohumil Kobylka

velitel- Leoš Kaller

jednatel- František Filip

místostarosta+ kronikář- Lubomír Popelka

hospodář (pokladník)- Milan Housírek ml.

referent požární ochrany- Květoslav Smrček ml.

revizor- Jindřich Směkal ml.

členové výboru- Martin Solovský, Martin Čamek

Sbor dobrovolných hasičů v Šumvaldě přeje všem čtenářům hodně zdraví a pohody v novém roce a touto cestou Vás zve na již tradiční **HASIČSKÝ BÁL**, který se koná v KD ZP Šumvald, v **sobotu 14. ledna v 19,00 hodin**. K tanci a poslechu bude hrát krojovaná dechová hudba „Moravská veselka“. Srdečně zvou pořadatelé!

František Bartoněk starší

Zhodnocení činnosti břeveneckých hasičů

V sobotu 10. prosince se konala výroční Valná hromada Sboru dobrovolných hasičů v Břevenci. Za účasti předsedy okresní kontrolní a revisní rady, zástupce HZS Ol. kraje, starosty obecního úřadu Šumvald, sponzorů, příznivců a sousedních sborů, bylo připomenuto 115. výročí založení sboru a 60. výročí obnovení jeho činnosti. Poté byla přednesena zpráva o činnosti sboru za rok 2005. Činnost sboru byla velmi kladně hodnocena jak starostou obce, tak hosty, kteří se přihlásili do diskuse.

Byl schválen plán činnosti na rok 2006, kde hlavní prioritou je uspořádání EXTRALIGY ČR v požárním sportu. Tuto soutěž jsme opět získali a uskuteční se 15. července 2006. Závěrem valné hromady bylo předáno ocenění a vyznamenání některým členům, sponzorům a příznivcům.

Hasiči Břevence touto cestou ještě jednou děkují všem, kteří nám fandí, a přejí všem občanům Břevence, Šumvaldu, sponzorům a příznivcům, ale i jejich rodinným příslušníkům hodně štěstí, zdraví a osobní spokojenosti v roce 2006 a těšíme se na další podporu a spolupráci.

Jan Nikl, Velitel SDH Břevence

Šomvaldská hanáčtěnína

Před rokem bylo v Šumvaldských novinách uveřejněno celkem 82 hanáčkých výrazů typických pro Šumvald. Pro značný zájem hlavně starších občanů uveřejňujeme dnes další:

anceáš = zlý člověk, čert
ajncva j= najednou, hned
ajznbón = železnice
bóřka = zabýjačková polévka
brenzovat = brzdit
bléskota = neduživý člověk
blomaze = velké fazole
bumpat = bít, dávat rány
brlomat = blábolit
bruslák = dámské tričko
blezan = jazyk
bimplé = mentálně postižený
cancór = cár, hadr, kus papíru
cochta = nepořádná žena
cochan = zbytek jídla
cavike, ciráte = okolky, průtahy
cuk = průvan, tah v komíně
člopek = malý kopec
čordat = cáchat se ve vodě
čamčovina = patlanina, nechutné jídlo
čondrovat = klouzat se nebo trampovat
čuše, čupa = nadávka nesympatické ženě
dragač = trakař
domfovát = kouřit, napodobovat lokomotivu

d'umpa, d'ompa = díra
ézau = zarostlý, vlasatý muž
fógl = pták
fusaklata = ponožky
futr = zelené krmení
fuga = škvíra, mezera
fanzól = záhyb
frhós = namyšlený člověk
fechtovat = prosit, žebrat
fajnšmekr = vybíravý člověk, mlsoun
grágl = nešikovná konstrukce, vrak
glgón = hltoun
glospapír = smirkový papír
glajze = kolejnice
gavan = velký kus
hauba = celohlavová čepice
heta = velký vlněný šátek
hauzírovat = prodávat po domech
helfr = pomocník
herberk = nepořádek
hontovat = ničit
hajdamáš = mejdan
haladreje = zlá žena
hodlovat = trýznit, mučit
holcpók = klíště
hamáre = trable, mrzení

haprovat = vynechávat, nefungovat
chrtón = lakomec
chrchloň = často kašle a smrká
chvistat = stříkat
kadlátke = švestky
kreda = podolek, košile čouhající z kalhot
krchov = hřbitov
karnálie = zlá, nebezpečná žena
krbec = toulec na brousek
klamprda = špatně chodící člověk
krochta = kůr v kostele
kanótká = troška
lupa = nebezpečná osoba
lokše = nudle
lajblik = halenka
lautr lempl = úplný omezenec
lože = močůvka
mrčák = nerudný člověk
mózare = spalničky
mustr = model vzor
margole = meruňky
měchořena = sušený močový měchýř prasete
mrgél = křivák, otravný člověk
mistrné = pedantický, puntíkářský

margýrant = ten, který předstírá, hraje, také hypochondr
nemlich = stejně, totožně
nazumpat = zbit, namlátit
násépek = zápraží
nárychtung = příprava
německá meš = potkan, krysa
oščorané = okoralý, zvráštělý
omanoté = umíněný, tvrdohlavý
ochtle = škamprle
oprégl = rostlinný řízek, roub
ošlé = unavený, uondaný
orépané = ironický
obrblané = upovídáný
pók = brouk
picmochr = stělmistr
pancájk = okamžitě, hned
pruba = zkouška
reempl = nespolehlivé zařízení

Zdůrazňujeme, že hanáčké výrazy je nejlepší číst nahlas a vyslovovat tak-zvané široké „e“ a široké „o“. Také se omlouváme, že výrazů pro zlé ženy je několik, kdežto na zlé muže se zatím nedostalo.

František Bartoněk starší

Stručně o obyvatelstvu v roce 2005

Během roku se narodilo 14 dětí, z toho 10 chlapců a 4 dívek. V Břevenci 2 chlapci, v Šumvaldě 14 (8 chlapců a 4 dívek).

Zemřelo 21 občanů, z toho 11 mužů a 10 žen. V Břevenci 1 žena, v Šumvaldě 20 (mužů 11 + žen 9). Zemřeli v průměrném věku 72,4 roku, (muži 66, ženy 79,4).

Přistěhovalo se 16 občanů (mužů 7, žen 9), z toho do Břevence 3 (muži 3+ žen 0) a do Šumvaldu 13 (muži 4+žen 9).

Odstěhovalo se 27 občanů (mužů 14 + žen 10), z Břevence 3 (1+2), z Šumvaldu 24 (14+10). Bylo uzavřeno 7 sňatků (Břevenc 1 a Šumvald 6), průměrný věk ženichů byl 28,4 let, nevěst 25,9 let, oba partneři z obce 2, z nejbližšího okolí 5.

Nejstarší občané: Šumvald – Sýkorová Ludmila 95, Kouřilová Bohumila 91, Brachtl Jan 167 90, Říhová Emilie 90, Břevenc – Pechová Ludmila 91.

K 31. prosinci 2005 čítala naše obec celkem 1752 obyvatel (mužů 862, žen 890), z toho v Břevenci 338 občanů (mužů 169 + žen 169), v Šumvaldě 1414 (mužů 693 + žen 721). Proti roku 2004 se počet snížil o 18 obyvatel.

Věkové rozvrstvení obyvatelstva k 31. 12. 2005

Věk občanů	Břevenc			Šumvald			Celá obec					
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem			
0 – 5	9	15	24	44	33	77	53	48	101			
6 – 14	17	20	37	75	70	145	92	90	182			
15 – 29	7	9	16	60	60	120	67	69	136			
21 – 40	34	32	66	116	131	247	150	163	313			
31 – 40	27	19	46	99	98	197	126	117	243			
41 – 50	20	22	42	104	95	198	124	116	240			
51 – 60	32	24	56	88	97	185	120	121	241			
61 – 70	15	14	29	60	77	137	75	91	166			
71 – 80	8	11	19	37	45	82	45	56	101			
81 -	-	3	3	10	16	26	10	19	29			
celkem	169	169	338	693	721	1414	862	890	1752			
Obyvatelstvo podle věkových skupin												
	muži	ženy	celkem	%	muži	ženy	celkem	%	muži	ženy	celkem	%
0 - 14	26	35	61	18,0	119	103	222	15,7	145	138	283	16,2
15 – 59	116	104	220	65,1	462	476	938	66,3	578	580	1158	66,1
60 +	27	30	57	16,9	112	142	254	18,0	139	172	311	17,7
celkem	169	169	338	100	693	721	1414	100	863	890	1752	100

Miloslav Makas

Odbor Národní Jednoty v Šumvaldě – (pokračování z Šumvaldských novin č. 11/05)

Na pracovní schůzi uničovského okrsku Národní Jednoty probírali v roce 1926 otázky hospodářské, školské, jazykové a kulturní. **Šumvaldský zástupce Josef Doležel** společně se zástupci Uničova, Pískova a Hradečné podávali své návrhy na resoluce, které byly přijaty. Zdůrazňovali potřebu hospodářského posílení a osamostatnění českého lidu a přáli si, aby se čeští lidé při každé příležitosti řídili starým heslem Palackého, „*Svíj k svěmu!*“

Žádali, aby bylo vybudováno železniční spojení Litovel – Uničov – Rýmařov, nutné z důvodů národních, turistických a strategických. Jednali o organizaci a stavu školství na Uničovsku. Před převratem bylo na Uničovsku 6 obecných škol a jedna měšťanská v Troubelicích, v roce 1926 bylo 15 obecných škol, měšťanka v Uničově a Troubelicích a mimo to pokračovací školy živnostenské v Uničově, Troubelicích a Šumvaldě.

V resoluci požadoval uničovský okrsek NJ: postátnění pohraničních lesů, českou hospodářskou školu v Uničově, budovy pro české školy v Uničově, Dolní Dlouhé Louče a Hradečné, dráhu Litovel – Uničov – Rýmařov, českého zvěrolékaře v Uničově a českou správu sanatoria v Pasece.

Šumvaldský odbor NJ měl koncem roku 1926 247 členů (158 mužů a 89 žen). Uskutečnil 3 přednášky, 6 divadelních představení a oslavu 28. října. V Šumvaldě bylo 1.569 Čechů, ve škole 178 žáků. Šumvald měl z 16 obcí na Uničovsku největší počet svazků v knihovně 1542, 112 čtenářů a 2970 výpůjček (Troubelice 1183 svazků, 128 čtenářů 1950 výpůjček, Uničov 675 s.– 36 č. – 736 v.).

Odbor NJ se v letech 1926 až 1937 zaměřoval na přednáškovou, divadelní činnost, na podporu kulturních podniků a oslav v sousedních odborech (zejména v Uničově a Břevenci), na účast Národních poutí na Bradle, na pomoc peněžními dary při vánočních nadílkách v sousedních odborech.

I v těchto letech se odbor NJ v Šumvaldě zaměřil **na spolupráci s dramatickým odborem Sokola**. Společně bylo do okupace ČR sehráno 44 divadelních představení na novém jevišti, které bylo zbudováno v roce 1924 na úvěr. Poprvé byla na novém jevišti sehrána národní báchorka J. K Tyla *Strakonický dudák*. Jeviště bylo postupně spláceno, v roce 1933 byl dluh ještě tisíc Kč.

Odbor Národní Jednoty v Šumvaldě												
rok	funkcionáři výboru				Počet členů			knihovna				
	předseda	místopředseda	jednatel	pokladník	mužů	žen	celkem	knihovník	svazků	členů	výp	čas
1902	Prečan Jan		Šnajdr Fr.				57					
1911	Brachtl Gustav		Koudelka L.	Filip J.	96	24	120	J.Filip	823			4
1912	Brachtl Gustav		Koudelka L.	Filip J.	94	27	121	Grus Jos.	886	152	2651	7
1913	Brachtl Gustav		Koudelka L.	Filip J.	90	30	120	Grus Jos.	900	150	2500	5
1914	Brachtl Gustav		Koudelka L.	Filip J.				Grus Jos.				
1918	Brachtl Gustav			Filip J.	69	28	97	Grus Jos.	800			
1919	Brachtl Gustav		Koloušek Fr.						856			
1920	Slepička Jos.	Majtnerová Z.	Smykal Jos.	Filip Jan	79	28	107	Kyselý	1296			6
1921	Slepička Jos.	Majtnerová Z.	Smykal Jos.	Filip Jan	83	18	101	Zigmund	920			12
1922	Slepička Jos.	Majtnerová Z.	Smykal Jos.	Filip Jan	88	18	106	Filip	1080		2264	8
1923	Slepička Jos.	Majtnerová Z.	Smykal Jos.	Filip Jan	88	18	106	Bořivoj	1214	125	2647	8
1924	Doležel Jos.			Filip Jan	88	18	106		1500			
1925	Doležel Jos.	Vepřík Fr.	Smazal L.	Filip Jan	183	106	289	Kouřil Jan	1457	112	2534	
1926	Doležel Jos.	Vepřík Fr.	Smazal L.	Filip Jan	158	89	247	Kyselý	1570			
1927	Doležel Jos.	Vepřík Fr.	Smazal L.	Filip Jan	158	89	247	Zigmund	1642	202		
1928	Doležel Jos.	Vepřík Fr.	Smazal L.	Filip Jan	160	91	251		1744			
1929	Doležel Jos.	Vepřík Fr.	Šindler J.	Filip Jan	144	66	210	Filip Boř.	1745	138	2751	
1930	Doležel Jos.	Vepřík Fr.	Šindler J.	Filip Jan			200	Filip Boř.	1884	149	3138	
1931	Doležel Jos.	Vepřík Fr.	Šindler J.	Filip Jan	121	55	176	Filip Boř.	2055	347	3837	10
1932	Doležel Jos.	Vepřík Fr.	Šindler J.	Filip Jan	127	53	180	Filip Boř.	1980	357	3752	
1933	Doležel Jos.	Vepřík Fr.	Kouřil Jan 86	Filip Jan	128	57	185	Filip Boř.	1915		3374	17
1934	Doležel Jos.		Kouřil Jan	Filip Jan			160	Filip Boř.				
1935	Doležel Jos.	Brachtl G.	Kouřil Jan	Filip Jan			161	Filip Boř.	2306		4827	
1936	Doležel Jos.	Brachtl G.	Kouřil Jan	Filip Jan			158	+	2386		4428	
1937	Doležel Jos.	Brachtl G.	Kouřil Jan	Filip Jan			149	Kaller Ant.	2539		4359	
1946	Vepřík Frant.		Brázda Ant.	Filip Boř.								
1948	Vepřík Frant.		Kyselý Z.	Filip Boř.								

13.dubna 1948 do akčního výboru zvoleni: Kaller Antonín, Widrman Romuald, Konečný Fr. a Krestýn Josef.

21. února 1930 se uskutečnila **slavnostní valná hromada** v sále u Blaháků. Sešla se velká společnost místních občanů a zástupců z celého Uničovska, zejména z menšin (Břevence, Plinkouta, Sukolomi, Hlivic, Medlova a Uničova).

Pokračování na str. 6

Šumvaldský mužský sbor zazpíval Javůrkovu „Moravu“. Předseda odboru Josef Doležel přivítal všechny hosty, přečetl pozdravy od významných osobností, mezi nimi i šumvaldského **rodáka Františka Krestýna**, řídícího učitele v.v. v Olomouci. Uvítal i tajemníka **Adolfa Kubisa** z Olomouce. Připomněl, že odbor se připojuje k nastávajícím **oslavám pana presidenta** a uspořádá domácí oslavu, jejíž výnos bude věnován na zakoupení stěžejních děl tohoto velkého muže pro obecní knihovnu. Dále připomněl, že slavnostní valná hromada se koná v den **devadesátých narozenin velkého Šumvald'ana Aleše Balcárka**. Tajemník Adolf Kubis nastínil význam mladého a předčasně ztraceného Balcárkova života. Přirovnal jej k zářícímu meteoru na pokraji poněmčeného kraje, který záhy pohasl, aby naznačil cestu a dal příklad svým krajanům. V Balcárkovi se rodily i velké myšlenky národohospodářské. Balcárek horoval pro vzdělávání a výchovu lidu pro hospodářský rozvoj a mohutnění národa. Pěkným a dojemným listem, který poslal r. 1961 svému bratrovi řečník skončil.

Valná hromada pokračovala zprávami činovníků. Na konci roku 1929 čítal odbor 210 členů (144 mužů a 66 žen). Odbor spravuje obecní knihovnu, která je na Uničovsku největší (1745 knih, 138 vypůjčovatelů, 2751 vypůjček).

Členové odboru nechyběli na **hraničářské slavnosti v Horní Sukolomi** 7. června 1931. Za účasti významných osobností z ministerstva školství, Matice školské, Okresního úřadu NJ z Olomouce a šumvaldského **Gustava Brachtla** za starostenský sbor byla **předána nová budova české školy** svému účelu. Česká kolonie v dříve německé obci i celá česká část obce tonula v našich vlajkách. Promlu-

vilí - předseda místního odboru NJ Fr. Vičar, ředitel **Adolf Kubis** ocenil pětiletou intenzivní práci, poděkoval všem, kteří přispěli k tomuto dílu. Řídící učitel Josef Žizka slíbil svědomitou práci ve škole a přečetl pozdravy, došlé na oslavu.

Šumvaldští se pravidelně zúčastňovali s ostatními odbory NJ pod Bradlem Národní pouti na Bradle. Tak i v neděli **8. května 1932** se na **Národní pouť na Bradle** sjelo z okresu uničovského, šumperského, zábřežského, šternberského i rýmařovského, litovelského a olomouckého více jak 3.500 lidí. Národní pouť se proměnila ve velký manifestační tábor pro myšlenku pospolitosti a solidarity. Koncertoval zde orchestr studentského odboru NJ ze Zábřehu. Řečníci vyzývali všechny, aby místo rostoucí stranickosti, sobeckosti a nedůvěry člověka k člověku šířili kolem sebe vědomí národní pospolitosti, víru ve zdravou podstatu národa a státu. Proti přemíře politiky zdůrazňovali potřebu vzájemné solidarity všech vrstev a stavů, směrů i složek v národě, solidarity připravené k nezbytným obětím. Ředitel NJ z Olomouce **A. Kubis** promluvil o stavu hraničářské práce na severní Moravě a jejích dalších úkolech. Jeho řeč posílila hraničáře v trpělivém zápasu za českou spravedlnost. Směřovala stejně do Prahy, tak i k Němcům v celé republice a zvláště severomoravským, stejně na Hanou a ostatnímu českému lidu, nezátíženému cizotou a často zapomínajícím na boj hraničářů. Závěrem vzpomněl buditelů na severní Moravě, zejména **Kuneše Sonntága**, jehož verši a odkazem zakončil svůj projev: „*Chceme býti svými a na svém, chceme nabyté udržet a zvelebit – a životem jít s teplým srdcem a jasnou hlavou*“.

K získání pozemku na stavbu menštinové školy v Břevenci (1931) pomohl zakoupením 4.000 m² za 22

tis. Kč rolník **František Vepřík ze Šumvaldu**. Stát zakoupil od něho 1.200 m² pro školu a zbytek odkoupil odbor NJ v Břevenci pro další stavební pozemky pro Čechy.

Šumvaldští občané se také zúčastnili 7. června 1931 slavnosti při **předávání nové budovy české školy v Horní Sukolomi** svému účelu za účasti významných osobností z ministerstva školství, Matice školské, okresního úřadu, za Národní Jednotu a za starostenský sbor **šumvaldský Gustav Brachtl**. 28. ledna 1933 byl **zahájen provoz v Družstevním lihovaru** severomoravských kolonistů v **Horní Sukolomi** za přítomnosti podílníků z H. Sukolomi, Dol.Dlouhé Loučky i českých obcí v okrese (**také ze Šumvaldu**). Nový lihovar byl již druhým svépomocným podnikem, kde před nedávnem byl do života uveden Rolnický družstevní mlýn s pekárnou.

Poprvé za republiky oslavil 28. října 1934 **svátek svobody celý Uničov** Češi i Němci. Celé město bylo vyzdobeno státními i německými prapory. Městem pochodovaly spolky místní i z venkova, odkud zvláště **Šumvald vypravil rozměrný průvod s hudbou**. Češi i Němci oslavili státní svátek společně, důstojně a umístili na uničovskou radnici desku s novým názvem náměstí TGM. Na slavnosti promluvil významné osobnosti, ředitel A. Novotný, řed. Adolf Kubis, starosta města Ad. Petsch a další.

Členové šumvaldského odboru se zúčastnili 2. června 1935 **Národní pouti na Bradlo**, která se konala při příležitosti slavnostního **otevření a předání nové školní budovy v Hradečné** za velké návštěvy Čechů severní Moravy. Promluvil starosta Ústřední Matice školské Dr. Jan Kapras a starosta NJ Dr. Richard Fischer.

Pokračování v příštím čísle.

Prameny a literatura: 650 let obce Břevenec – M.Makas 1987, Pamětní kniha obce Břevenec 1920 -1937, Školní kronika české školy 1923-1970, Zprávy o činnosti NJ pro východní Moravu v Olomouci 1911-13, 1918-1937, Stráž Moravy 1923-1937, zápisy schůzí odboru NJ v Šumvaldě v roce 1948.

Zpracoval Miloslav Makas - kronikář

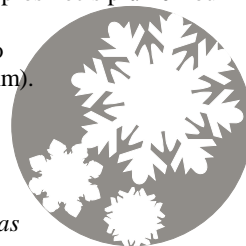
Počasi v prosinci 2005

Průměrná prosincová teplota – 0,1°C byla o 0,7°C vyšší než normál (N = - 8°C), způsobily to teplejší první dvě dekády. Poslední týden v měsíci byl velmi chladný. Na **maximum** 4,1°C vystoupila teplota 8. prosince, ten byl i **nejteplejším dnem** s průměrem 3,5°C. Na **minimum** – 9,8°C poklesla teplota 2. prosince, **nejchladnějším dnem** byl 29. prosinec s průměrnou teplotou – 6,3°C. Prosinec měl 21 dnů s mrazem, z toho 7 ledových a 18 dnů s mlhou.

Na srážky byl prosinec velmi bohatý, v 17-ti dnech spadlo 103,3 mm (210,6 % normálu). Byly to **třetí nejbohatší prosincové srážky** za posledních 45 let. Prosinec 1974 (126,9 mm) a 2001 (109,4 mm).

V prosinci 9 krát pršelo, 10 krát sněžilo, bylo 14 dní oblačných a 17 zamračených, žádný jasný. Po 21 dní ležela sněhová pokrývka. Převládaly severozápadní větry. V Olomouckém kraji způsobil víchr závěje a velké škody, polámaly stromy, poškodil střechy, kamiony a silniční vozy uvízly v závějích – naše obec však byla toho ušetřena.

Miloslav Makas

Jaké bylo počasí v roce 2005

Průměrná roční teplota 9,7°C byla o 1°C vyšší než normál. Chladnější teploty než normál měly měsíce: březen a únor o 1,7°C. Normálu odpovídal měsíc listopad, teplejší než normál byl leden o 1,8°C, květen a říjen o 1,5°C, duben, červen a září o 2,4°C, červenec a prosinec o necelý stupeň. **Nejvyšší denní teplota** (maximum) 33,6°C byla naměřena 29. července, **nejnižší teplotu** (maximum) -14,5°C poklesla teplota 7. února. **Nejteplejším dnem** s prům. teplotou 28,9°C byl 29. červenec, **nejchladnějším dnem** s průměrnou teplotou -9,2° byl 2. březen. Rok 2005 měl 77 dnů s mrazem, z toho 49 ledových, 52 letních, 6 tropických a 5 s tropických nocí. Poslední mraz na jaře byl 23. března, první mraz na podzim přišel 19. listopadu.

I když měsíce duben, červen, září a říjen měly méně srážek, **byl rok 2005 na srážky bohatý**. Ve 157 srážkových dnech spadlo 725,5 mm, což je o 110 mm nad normál (N=615 mm). Ve vegetačním období (duben až září) spadlo 393,8mm (105%), mimo vegetační období (říjen až březen) spadlo 331,7 mm (137,6%). **Nejvydatnější denní srážky** 50,4 mm spadly 3. srpna. Nejméně srážek spadlo v říjnu 8,1 mm, nejvíce v srpnu 111,4 mm. V roce 2005 ve 104 dnech pršelo, v 59 sněžilo, v 95 dnech byla mlha, v 15 bouřka. Poslední sníh na jaře padal 13. března, první na podzim 17. listopadu. Krajina měla sněhovou pokrývku 87 dní. Rok 2005 měl jen 90 dnů jasných, 169 oblač-

ných a 106 zamračených. Větry vanuly nejčastěji ze Severovýchodu 108 krát z jihovýchodu 89 krát, ze severovýchodu 76 krát, z jihovýchodu 64 krát.

Zima 2004/05 přišla o měsíc později. Po teplém prosinci a lednu přinesl únor chladnější počasí, které trval do března. V zimě spadlo v 50 dnech 163,1 mm. Po měsících s nadprůměrnými srážkami byl duben na srážky chudý.

Jaro bylo teplotně nepatrně nad normálem. Zahrádkáři očekávaní „ledoví muži“ přišli o několik dnů dříve a trvali od 6. do 12. května, po několika dnech přišlo ještě kratší ochlazení. Na minimum 2,5°C poklesla teplota 9. května a nejchladnějším dnem byl 10. květen s průměrem 8°C.

Léto 2005 bylo **čtvrtým nejteplejším** za 45 let pozorování s prům. 19,9°C za léty 1992 (21,2°C), 2004 (20,4°C) a 1995 (20,3°C). I když byly v červnu srážky malé, v červenci a srpnu byly vydatné. **Nejvydatnější denní srážky** 50,2 mm spadly 3. srpna a jen sedmkrát napršelo za den od roku 1961 více: 2001 - 66 mm, 1960 - 63 mm, 1997 - 61,5 mm, 1984 - 58 mm, 1968 - 55,1 mm, 1961 - 53,1 mm a 1988 - 52 mm.

Podzim byl o 1,4°C teplejší než normál zásluhou měsíců září a října. Podzim byl na srážky chudší. Napravil to prosinec, který byl na srážky bohatý, spadlo v něm 103,3 mm srážek (210,8% N).

Miloslav Makas

Irena Ryšánková – Talent Olomouckého kraje 2005

Významného ocenění za svoji aktivitu a úspěchy v celé řadě soutěží dosáhla vycházející žákyně 9.třídy naší ZŠ a občanka Břevence **Irena Ryšánková**. Ve středu 21. prosince 2005 obdržela společně s dalšími nejlepšími žáky a studenty kraje ocenění spojené s finanční odměnou z rukou hejtmana I. Kosatíka a náměstka hejtmana P. Sekaniny. Připojujeme se ke gratulantům a děkujeme za výbornou reprezentaci naší školy i obce v rámci Olomouckého kraje.

Školní sport

Ve středu 7. prosince se uskutečnil v tělocvičně ZŠ tradiční **Mikulášský turnaj** dívek. Kromě známých soupeřů z Libiny a ZŠ Stadionu Uničov přijala pozvání i děvčata z Rudy nad Moravou. Ta hrají na soutěžní úrovni, což prokázala v turnaji suverénním vítězstvím. Naše dívky i přes velkou snahu a bojovnost skončili na čtvrtém místě. Potěšitelné je, že utkání s Libinou i Uničovem byla velmi vyrovnaná a s Rudou jsme uhráli nejvíce příjemný výsledek ze všech.

Výsledky: Šu – Ruda n.M 4:20, Šu – Libina 0:8, Šu – Uničov U stad. 8:9

Pořadí: 1. Ruda n.M, 2. Libina, 3. Uničov U stad., 4. **Šumvald**

Sestava a body: B. Bartoňková 6, Z. Krabicová 4, L. Peštová 2, M. Maitnerová, J. Sedláčková, V. Brachtlová, J. Dubová, V. Maitnerová, E. Kolářová, T. Guxová, V. Látalová

Mikulášský turnaj v košíkové dívek .

O týden později, 14. prosince, sehráli svůj **Vánoční turnaj** chlapci. Opět pozvání přijaly všechny tři Uničovské základní školy. I přes mnohem větší vyrovnanost než v předchozích ročnících obhájili prvenství chlapci ze ZŠ Pionýrů. Náš tým si vedl velmi dobře. V rozhodujícím utkání o druhé místo se ZŠ Haškova jsme ztratili vedení v posledních vteřinách zápasu.

Výsledky: Šu – Uničov Pionýrů 6:15, Šu – Uničov U stad. 15:11, Šu – Uničov Haškova 19:21

Pořadí: 1. Uničov Pionýrů, 2. Uničov Haškova, 3. **Šumvald**, 4. Uničov U stadionu

Sestava a body: R. Lolek 18, M. Kamler 13, K. Krestýn 4, M. Plšek 2, J. Ševčík 3, M. Brachtl, R. Šenk, R. Olbrich

Ladislav Vyhánek
ředitel školy

Vánoční turnaj v košíkové chlapců.

Ze střeleckého sportu

- **VC firmy KETTNER Brno** 10. prosince 2005 –**David Axman** vzduchová pistole 40 ran 354 body **5. místo**
- **Grand Prix Brna** 11. prosince 2005 –**David Axman** vzduchové pistole 60 ran junioři 536 bodů **9. místo**
- **Silvestrovská cena Horního Benešova** 29. prosince – **Pavel Berka** vzduchová pistole 60 ran 560 bodů **4. místo**
 - **Ševčíková Jarmila** vzduchová pistole 40 ran 346 bodů - **3. místo**

Miloslav Makas

Vánoční turnaj ve stolním tenise

Ve středu 28. prosince 2005 se konal v KD ZP Šumvald již čtvrtý ročník **Vánočního turnaje ve stolním tenise**. Možnosti přerušit vánoční hodování a nicedělání využili nejen místní, ale také celá řada přespolních tenistů. Menší účast tentokrát byla v kategorii žáků. Tradičně největší konkurence i zajímavé souboje byly k vidění v početně obsazené kategorii mužů.

Výsledky:

Žáci: 1. J. Bartuněk, 2. R. Šenk, 3. T. Maitner **Junioři:** 1. J. Bartuněk, 2. M. Novotný, 3. M. Krestýn, 4. O. Jílek

Ženy: 1. E. Kasalová, 2. M. Navrátilová, 3. V. Spurná, 4. H. Spirutová

Muži: 1. L. Poštulka, 2. D. Hrubý, 3. J. Unzeitig, 4. Z. Šenk

Pořadatelé: Ivana Smrčková, Zdenka Solovská, Zdenka Štybnerová, Anna Novotná, Ladislav Vyhnálek děkují všem sponzorům za ceny a panu Karlu Sadovskému za pronájem sálu.

Vedení SK Šumvald přeje všem občanům Šumvaldu a Břevence, všem příznivcům, spolupracovníkům, sponzorům, hráčům a jejich trenérům, cvičencům a cvičitelům vše nejlepší do roku 2006. Děkujeme Vám za přízeň, podporu a práci kterou jste pro fungování sportovního klubu v roce 2005 odvedli. Velmi si této pomoci a přízně vážíme.

Kopaná SK Šumvald – podzim ukončen

Muži A- I.A. třída, skupina A			
1.	Leština	24 : 11	28
2.	Šumvald	24 : 13	26
3.	Haňovice	26 : 14	24
4.	Litovel	30 : 15	22
5.	Červenka	19 : 21	22
6.	Troubelice	18 : 17	20
7.	Česká Ves	29 : 17	19
8.	Bělkovice	19 : 20	19
9.	Vikýřovice	17 : 24	16
10.	Loštice	19 : 22	15
11.	Medlov	11 : 21	12
12.	Štěpánov	17 : 29	12
13.	Jindřichov	21 : 30	10
14.	Dubicko	18 : 38	10

Muži B – III. třída			
1.	Bouzov A	34 : 16	34
2.	Přáslavice	38 : 12	30
3.	Náměšť n. Hané B	44 : 15	27
4.	Velký Týnec	26 : 14	26
5.	Střeň	30 : 28	23
6.	Bělkovice B	24 : 29	19
7.	Mladeč	19 : 26	19
8.	Šumvald B	16 : 17	17
9.	Nedvězí A	22 : 24	16
10.	Drahanovice	18 : 18	14
11.	Vilémov	19 : 25	14
12.	Náklo	22 : 34	11
13.	Těšetice	19 : 46	5
14.	Hnojice	12 : 39	3

Dorost– II.třída skupina A			
1.	Střelice	43 : 9	34
2.	AD Horka n.M.	46 : 30	29
3.	Nedvězí	40 : 11	28
4.	Dolany	35 : 22	24
5.	Chválkovice	46 : 30	23
6.	Chomoutov	34 : 22	21
7.	Bělkovice	40 : 27	19
8.	Bouzov	32 : 36	17
9.	Mladeč	31 : 42	16
10.	Bohuňovice	34 : 28	15
11.	Babice	21 : 34	14
12.	Šumvald	20 : 37	13
13.	Náklo	11 : 66	4
14.	Pňovice	11 : 50	0

Starší žáci			
1.	Kožušany	41 : 18	23
2.	Velký Týnec	23 : 11	22
3.	AD Horka n.M.	23 : 16	22
4.	Dolany	30 : 17	19
5.	Přáslavice	23 : 18	16
6.	Dl. Loučka	26 : 15	15
7.	Újezd u Uničova	23 : 19	15
8.	Velký Újezd	17 : 29	10
9.	Mladějovice	21 : 26	9
10.	Blatec	17 : 46	4
11.	Šumvald	9 : 38	3

Ladislav Vyhnálek

Šumvaldské noviny vydává Obecní úřad v Šumvaldě nákladem 300 výtisků. Vydávání povoleno pod č. MK ČR E 1235.

Příspěvky odevzdávejte vždy nejpozději k 25. dni v měsíci na Obecní úřad v Šumvaldě.

Redakce ŠN, Obecní úřad, 783 85 Šumvald 17 www.sumvald.cz e-mail: redakceSN@seznam.cz